231: Maide Sûresi 44. Âyeti

Musa Ebu Cafer

8 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleykum, İbni Abbas (radiyallahu anh)'ın Maide sûresi 44. ayeti hakkındaki görüşü nedir? Ve âlimlerin bir çoğuna göre isyan mıdır? Kanunlarını helal görse de görmese de kâfir olur diyen Abdullah Azzam ve Seyyid Kutup'tan başka muteber âlimler var mı? Maide sûresi 44. ayeti çoğunlukla haricilerin ortaya çıkardığı (bayraklaştırdığı) doğrumu? Allah razı olsun.

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Muhterem kardeşim, asrımızda özellikle tağutları savunan ve onlara özürler arayan mürcie fırkası, Maide sûresi 44. ayeti yanlış tefsir edip Abdullah bin Abbas *(radiyallahu anh)*'ın söylemediği şeyi ona söylettiriyorlar. Bu ayetin tefsiri hakkında "Büyük küfrün altındaki küfürdür. Bu sizin vardığınız büyük küfür değildir" dediğini naklederler.

Bu sözü iki yönden tahlil edebiliriz: Rivayet ve dirayet yönünden.

Bir: Rivayet yönünden gelişi zayıftır. Rivayet zincirinde Hişam Bin Huceyr bulunmaktadır. Bu adamın rivayetlerini güvenilir hadis imamları zayıf görmüşlerdir. İmam Ahmed onun hakkında "O kuvvetli değildir" demiştir. İmam Mekki, İmam Yahya bin Said El-kattan ve İmam Ali Elmedini *(rahimehullah)* onun zaafı hakkında konuşmuşlardır.

Aslen bu söz İbni Abbas *(radiyallahu anh)*'nun talebesi İmam İbni Tavus'tan gelmektedir.

İki: Dirayet yönünden şunlar söylenebilir; Farz edelim bu rivayet Abdullah Bin Abbas'tan gelmiştir. Bu sözü Haricilerle tartışırken söylediği sözdür. Maide sûresi 44. ayetin tefsiri değildir. Çünkü bu ayet Allah'ın hükmünü değiştirmiş olan Yahudileri bahsetmektedir.

Hariciler Ali ve Muaviye *(radiyallahu anhum)* ve iki hakemi, Ebu Musa El'eşari ve Amr Bin El'as *(radiyallahu anhum)*'u bu ayetle Allah'ın hükümleriyle hükmetmediler diye tekfir ediyorlardı. Abdullah bin Abbas, onlara velev ki Allah'ın hükmüyle hükmetmeseler de kâfir olmayacaklarını günahkar olacaklarını beyan ediyordu.

Bu ayetin tefsirinde ulemadan gelen küçük küfür anlamı da bu yöndedir. Yani bir şeriat kadısı, rüşvetten dolayı veya kayırmadan dolayı bir suçluya Allah'ın

hükmünü uygulamasa, Allah'ın hükmünü ikrar ettiği müddetçe yani inkâr etmedikçe kâfir olmaz, günahkâr olur demişlerdir.

Şunu da ekleyebiliriz: Sahabenin sözü başlı başına hüccet yani delil değildir. Hele hele onun sözü Kurana ve sünnete muhalif ise, sözü alınmaz.

Kur'an-ı Kerim'de Allah-u Teâlâ, O'nun kanunlarını bırakıp başka kanunlar koyup onlarla amel eden kimselerin Allah'a ortak koştuklarını ve küfre girdiklerini birçok ayetinde beyan etmektedir. Şöyle buyurmaktadır:

"Gerçekten şeytanlar dostlarına, sizinle mücadele etmeleri için telkinde bulunurlar. Eğer onlara uyarsanız şüphesiz siz de Allah'a ortak koşanlar olursunuz." *(En'am, 121)*

"Yoksa onların, Allah'ın izin vermediği bir dini getiren ortakları mı var?" *(Şura, 21)*

"O, kendi hükümranlığına kimseyi ortak etmez." *(Kehf, 26)*

"(Yahudiler) Allah'ı bırakıp bilginlerini (hahamlarını); (hıristiyanlar) da rahiplerini ve Meryem oğlu Mesîh'i (İsa'yı) rabler edindiler. Halbuki onlara ancak tek ilâha kulluk etmeleri emrolundu. O'ndan başka ilah yoktur. O, bunların ortak koştukları şeylerden uzaktır." *(Tevbe, 31)*

"Sana indirilene ve senden önce indirilenlere inandıklarını ileri sürenleri görmedin mi? Tâğut'a inanmamaları kendilerine emrolunduğu halde, Tâğut'un önünde muhakemeleşmek istiyorlar. Halbuki şeytan onları büsbütün saptırmak istiyor." *(Nisa, 60)*

"Hayır, Rabbine and olsun ki aralarında çıkan anlaşmazlık hususunda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden içlerinde hiçbir sıkıntı duymaksızın (onu) tam manasıyla kabullenmedikçe iman etmiş olmazlar." *(Nisa, 65)*

Şeriat kadılarıyla günümüzün küfür hükümleri ile hükmeden hakimleri bir birlerine karıştırmamak gerekir. Şeriat kadısı bir konuda Allah'ın hükmüyle inkardan veya hafife almaktan dolayı değilde dünyevi sebeplerden dolayı hükmetmezse günahkar olur. Ama günümüzün hakimleri, Allah'ın kanunlarını bir tarafa atmışlar her şeyde küfür kanunlarıyla hükmetmektedirler. Bu hal Maide sûresi 44. ayeti ayetin kapsamına girdiği gibi Nisa sûresi 60 ve 65. ayetlerin kapsamına da girer. Buna binaen böyle bir hakim ister inkar etsin ister etmesin tağutun kanunlarıyla hükmettiği müddetçe küfürdedir.

İslam Şeyhi İbni Teymiye *(rahimehullah)* derki: "İcma bulunan konularda haramı helal eden veya helalı haram eden veya icma ile sabit olan kanunları değiştirirse fakihlerin görüş birliğiyle o kâfir ve mürted olur." (Fetava 3/267)

İbni Kesir *(rahimehullah)* derki: "Kim, son peygamber olan Abdullah oğlu Muhammed'e indirilmiş olan muhkem şeriatı bırakır ve neshedilmiş (Hükmü kaldırılmış) olan şeriatlere muhakeme olursa kâfir olmuştur!. Peki Yesa'ya (Cengizhan'ın koyduğu yasa) muhakeme olup onu şeriatın önüne geçirirse ne demeli!.. Kim böyle yaparsa Müslümanların (Âlimlerin) icmasıyla kâfir olmuştur!." (Elbidaye Vennihaye 13/139)

İbni Useymin *(rahimehullah)* derki: "Mallarda, kanlarda ve ırzlarda Allah ve resulünün hükümlerine muhalif hükümler koymak, dinden çıkaran büyük küfürdür. Bu konuda İslam âlimleri arasında bir ihtilaf yoktur." (Fetava ve Resail İbni Useymin 6/161)

Küfür kanunlarıyla hükmeden hakimlerin kâfir olacağını sadece Abdullah Azzam ve Seyyid Kutup *(rahimehullah)* değil bütün muteber ehli sünnet uleması söyler.

Hariciler Maide sûresi 44. ayeti yanlış tefsir etme ve tatbik etmede meşhur oldukları gibi, tağutları inkar etmeyi ve onların küfür düzenlerini yıkmayı bir kenara bırakın, onları kurtarmaya ve meşru amirler olarak göstermeye çalışan Mürcie fırkası yanlış tefsirini bayraklaştırmışlardır. Rabbim cümlemizi hak yola hidayet etsin.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.